

2022-mi suliffeqarneq

1. Aallaqqaasiut

Kisitsisitigut paasissutissani matumani Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq nassuiarneqarpoq. Kalaallit Nunaanni suliffillit pillugit kisitsisitigut paasissutissat ukiup ingerlanerani qaammatikkaartumik inuit qanoq amerlatigisut suliffeqarnerannik killiffissiorluni naatsorsuutaapput.

Kalaallit Nunaanni najugaqavissut, qaammatillu aallartinnerani 15-ileereersimasut, tunngavigalugit suliffeqarnermi kisitsisit suliarineqarput.

The International Labour Organization-imi (ILO), FN-ip ataani nunat tamalaat akornanni suliffeqarnermut tunngasunut kattuffimmit, najoqqutassiat nassuiarneqarsimasut sapinngisamik tunngavigalugit Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarput. ILO-mit suliffeqarneq pillugu nassuiaat kiisalu najoqqutassiat immikkoortoq 4.1-imi atuarneqarsinnaapput.

Saqqummersitaq immikkoortunut pingasunut avinneqarpoq, ataatsimut imaluunniit immikkut atuarneqarsinnaasunik. Immikkoortut aappaanni suliffillit pillugit nalunaarsuisarfimmit naatsorsuutit saqqummiunneqarput. Immikkoortumi nunami sumiiffiit inuiaqatigiillu agguataarneqarneri aallaavigalugit misissuineri Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi pissutsit ersersinneqarput.

Najoqqutarineqartut kisitsisinilu paasissutissani nalunaarsuutit allat immikkoortut pingajuanni nassuiarneqarput, immikkoortullu sisamaanni najoqqutassiat, suliffeqarnermut nassuiaat, periaatsimut nassuiaat, kukkunernullu najoqqutat il.il. nassuiarneqarlutik.

Piffissami 2016-imiit 2022-mut Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq pillugu kisitsisinut paasissutissat sukumiinerusut Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani bank.stat.gl -imi nassaarineqarsinnaapput. Kisitsisaataasivimmi paasissutissanut tunngaviusunik assigiinngitsunik soorlu ukioqqortussuseq, suaassuseq, najugaqarfik, nuna inunngorfik ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit nammineq toqqartuilluni tabelinik aallertoqarsinnaavoq.

Saqqummersitami matumani nutarsaanerit

Saqqummersitsineri matumani siuliani saqqummersinneqarsimasunik nutarsaasoqanngilaq.

Suliffeqarnermi kisitsisit pingaernerit

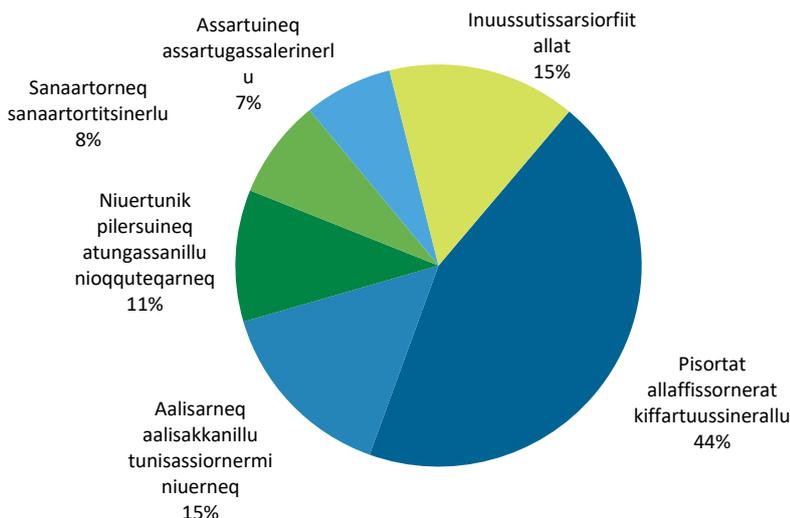
2. Suliffeqarnermi kisitsisit pingaernerit

Immikkoortumi matumani Kalaallit Nunaanni najugaqavissut akornanni pingaarnertut suliffillit sammineqarput. Pingaarnertut suliffillit tassaapput suliffeqarnerminni ataatsimi inuk ataaseq qaammammi pineqartumi qaffasinnerpaamik qaammammut akissarsiarisimasaani nalunaarsorneqarsimasuni *qaammammusiaqartutut* nalunaarsorneqarsimasut, tassanilu pineqarput akissarsiat tamakkiisut, tunisinermi akiliinerit, nammineq suliffeqarfimmi sinneqartoorutit il.il. Immikkoortoq 4.2.1-imi aamma 4.2.2-mi tunisinermut namminerlu suliffeqarfimmi sinneqartoorutinik suliaqarnernut nassuiaat atuarneqarsinnaavoq. Kalaallit Nunaanni najugaqavissutut taaneqartut tassaapput innuttaasut ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugallit, aammalu qaammatip aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut. Allani taakkartuisoqartinnagu agguaqatigiissillugu qaammammut pingaarnertut suliffeqarneq kisitsisini pineqarpoq.

2022-mi agguaqatigiissillugu 28.992-t qaammammut suliffeqarsimapput, suliffeqarnermut nassuiaat immikkoortoq 4.1-imi takuuk. Ukiumut sulianut sanilliullugit 56-inik amerlanerupput, qaffariaat 0,2 pct.-iulluni. Qaffariaat naatsorsuutaareerpoq, Naatsorsueqqissaartarfimmit suliffissarsiorutut nalunaarsimasunut 2021-miit 2022-mut qaammatikkaartumik naatsorsuutiini takuneqarsinnaammat agguaqatigiissinneri appariaateqarsimasut.

Pisortaqarfinni allaffissornermut kiffartuussinermullu suliaqarfik nuna tamakkerlugu inuussutissarsiorfittut sulisitsisuuvoq annerpaaq. 2022-milu pisortaqarfinni ingerlatsinermi kiffartuussinermilu agguaqatigiissillugu qaammammut suliffillit 12.873-inik amerlassuseqarput. Titartagarlu 1 malillugu suliffillit tamakkerlutik 44 pct.-iinik annertussuseqarput. *Aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornerup niuernerullu* iluani suliaqarfiit qaammammut 4.343-nik sulisoqarsimapput, suliffillit tamakkerlugit 15 pct.-iinik annertussuseqartunik. *Niuernermi, sanaartornermi sanaartortitsinermilu* kiisalu *assartuinermi assartugassanillu* suliaqarfinni sulisut 11 pct.-inik, 8 pct.-inik 7 pct.-inillu annertussuseqarput.

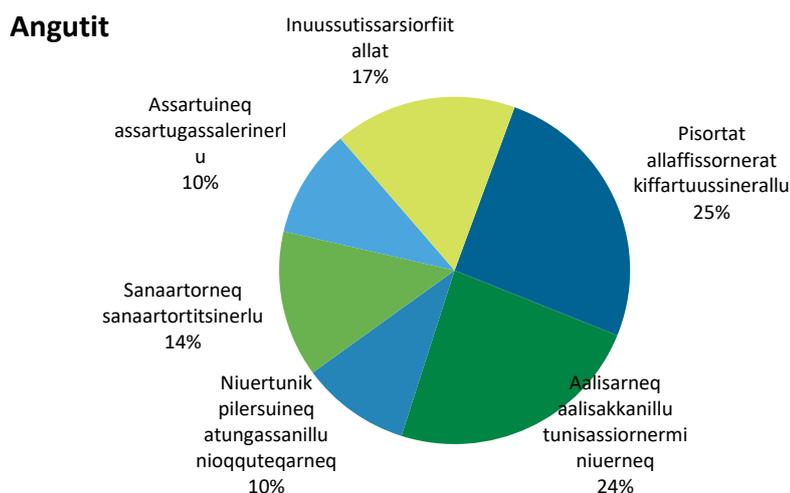
Titartagaq 1. 2022-mi suliffeqarneq inuussutissarsiorfinnut agguarlugu

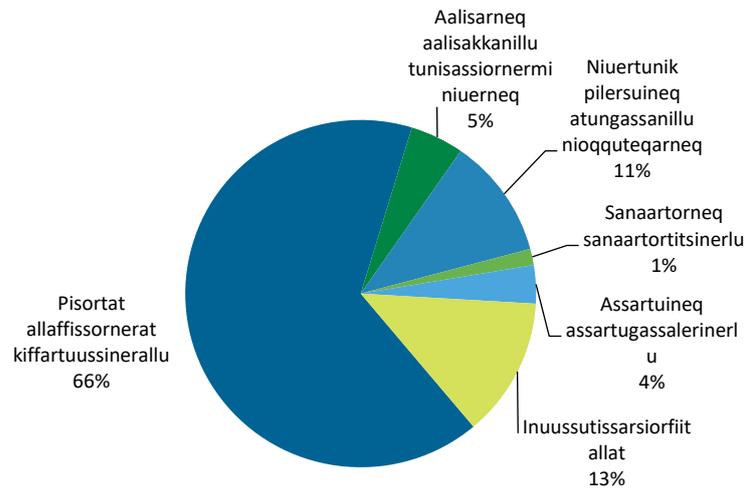
Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB01>

Titartagaq 2-mi takuneqarsinnaasutut pingaartumik arnat pisortat suliffeqarfiutaanni sulisarput. Arnat quliugaangata arfinillit pisorta qarfinni ingerlatsinermi kiffartuussinermilu sulisarput. Niuernikkut suliffeqarfiit aamma arnanik suliffiqineqarajunnerupput. Angutit akornanni aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornermi niuerner milu kiisalu pisorta qarfinni ingerlatsinermi kiffartuussiner mi suliaqarfiit annerpaapput. Inuussutissarsiorfiit pineqartut ataatsimut katikkaanni angutit suliffillit tamakkerlutik affaasa missaanniittut sulisoraat. Sanaartornermi sanaartortitsiner milu, niuerner mi aamma assartuiner mi suliaqarfiit aammattaaq angutinit suliffiqineqarajupput.

Titartagaq 2. 2022-mi angutit arnallu akornanni inuussutissarsiorfinni suliffeqarneq

Arnat

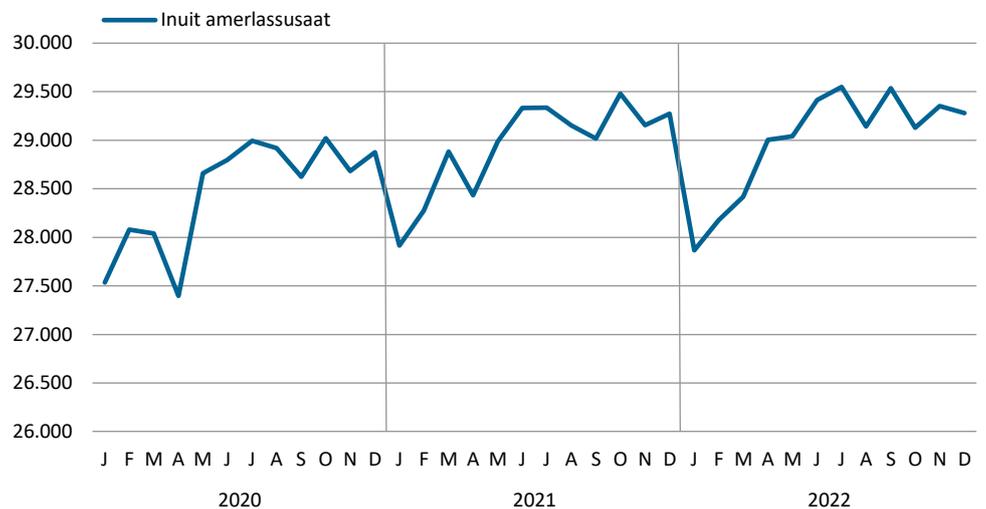

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB01>

2022-mi aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornermi niuernermilu agguaqatigiissillugu qaammammut 4.343-t suliffeqarsimapput. Taakkunanga 1.660-it *tunisartutut* pingaarnertut sulisimapput.

Qaammatikkaartumik suliffeqarneq aalajangersimasumik ukiup qanoq ilineri malillugit allanngorartarpoq, takuuk titartagaq 3. Suliffeqarneq januaarimi appasinnerpaasarpoq ukiulli qeqqani qaffasinnerpaasarluni. Qaammatini ataasiakkaani annikitsumik qaffariaatit appariaatilluunniit pisarput, nalunaarsuutini iluarsaanneqarsinnaanngitsutut inissisimasut.

Titartagaq 3. 2020-miit 2022-mut qaammatikkaartumik suliffeqarneq

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB09>

Suliffeqarneq inuussutissarsiuutitut pingaarnertut agguataaraanni, takussutissiaq 1 malillugu kommunit akornanni nikingassutsit annertupput. Kommunini tamani pisortaqarfinni ingerlatsineq kiffartuussinerlu suli annerpaalluni inuussutissarsiorfittut sulisitsisuuvoq. Assersuutigaluguli Avannaata Kommuniani, Kommune Qeqertalimmi aamma Qeqqata Kommuniani aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu kommuninut allanut naleqqiullugit annertunerpaapput. Taamaasilluni Avannaata Kommuniani aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornermi niuernermilu

sulisut 30,6 pct.-inik, Kommune Qeqertalimmi 19,9 pct.-inik Qeqqata
Kommunianilu 17,0 pct.-inik annertussuseqarput, Kommuneqarfik
Sermersuumi inuussutissarsiorfimmi pineqartumi sulisut 7,9 pct.-innaallutik.

Takussutissiaq 1. 2022-mi inuussutissarsiorfinni sulisut kommuninut agguarlugit

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Katillugit	2.955	12.561	4.710	3.064	5.659
Nunalerineq, orpippass. nunaleriner. tunisassiorneq niuernerlu	93	2	1	2	1
Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiornermi niuernerq	222	977	801	609	1.734
Aatsitassarsiorneq	15	72	12	2	4
Nioqutissiorneq	5	140	56	16	11
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	48	161	51	60	98
Sanaartorneq sanaartortitsinerlu	265	1.049	368	235	391
Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	339	1.340	535	311	550
Assartuineq assartugassalerinerlu	199	1.139	359	138	206
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	96	389	126	50	168
Paasisutissalerineq attaveqaatilerinerlu	36	423	35	41	28
Aningaaseriviit aningaasaliisarfiillu	12	153	18	4	13
Inissiaateqarneq	21	143	95	12	27
Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu kiffartuussinerit	15	232	28	4	19
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	24	235	61	7	36
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	1.481	5.579	2.043	1.518	2.252
Kiffartuussilluni inuussutissarsiorfiit allat	24	215	45	16	18
Nalunaarsuuteqanngitsut	60	312	76	41	105

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB03>

Takussutissiaq 2-mi takutinneqarpoq agguaqatigiissillugu qaammammut
pingaarnertut suliffillit piffissami 2017-imiit 2021-mut, najugaqarfimmi
ataasiakkaani.

Suliffeqarneq annerpaaq – ilimageriikkatut – najugaqarfimmi Nuummiippoq,
tassani 2022-mi agguaqatigiissillugu suliffeqarsimasut 10.772-nik
amerlassuseqarmata.

Suliffeqarneq ataatsimut isigalungu 2021-mi 28.936-niit 2022-mi 28.992-inut
0,2 pct.-inik annertuneruvoq. Najugaqarfiit Kangaatsiaq aamma Ilulissat
annertuumik qaffariaateqarsimapput, taakkunani suliffeqarneq 1,9 pct.-inik
kiisalu 2,1 pct.-inik annertunerulersimmata. Qaffariaalli annerpaaq
najugaqarfimmi Nuummiippoq, 2022-mi suliffillit ukiup siulianut
sanilliullugit 171-inik amerlanerusimmata. Tassani qaffariaat 1,6 pct.-inik
annertussuseqarpoq.

Killormulli najugaqarfimmi arlalinni 2022-mi suliffillit ikileriarsimapput.
Najugaqarfimmi Paamiuni, Narsami Sisimiunilu suliffeqarneq 6,8 pct.-inik, 2,2
pct.-inik aammalu 1,9 pct.-inik appariarsimmata. Takussutissiarlu 2
malillugu aamma najugaqarfimmi Qaqortumi, Maniitsumi, Aasianni,
Qeqertarsuarni kiisalu Upernavimmi suliffeqarneq 1,5 pct.-it angullugit
angullugit annikinnerulersimavoq.

Takussutissiaq 2. Najugaqarfinni suliffeqarneq

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nuna tamakkerlugu	27.506	27.856	28.204	28.492	28.469	28.936	28.992
Nanortalik	772	746	710	702	704	681	671
Qaqortoq	1.550	1.533	1.525	1.536	1.519	1.541	1.530
Narsaq	726	750	757	747	771	771	754
Paamiut	706	661	654	647	615	599	558
Nuuk	9.408	9.691	9.899	10.069	10.240	10.601	10.772
Maniitsoq	1.648	1.629	1.669	1.662	1.595	1.589	1.565
Sisimiut	3.064	3.168	3.162	3.176	3.175	3.206	3.145
Kangaatsiaq	540	562	548	526	532	526	536
Aasiaat	1.443	1.441	1.522	1.478	1.505	1.509	1.499
Qasigiannuguit	594	582	611	630	607	596	596
Ilulissat	2.504	2.491	2.472	2.598	2.582	2.659	2.714
Qeqertarsuaq	415	430	439	440	431	437	433
Uummannaq	1.221	1.231	1.225	1.245	1.248	1.212	1.228
Upernavik	1.274	1.294	1.319	1.389	1.370	1.409	1.381
Qaanaaq	320	333	343	354	347	333	336
Tasiilaq	1.070	1.077	1.132	1.091	1.023	1.059	1.068
Ittoqqortoormiit	167	161	154	147	154	161	162

Malugiuk: Nuna tamakkerlugu kisitsisinut inoqarfiit kommunit avataanniittut ilanngunneqarput.

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB04>

Suliffeqarnerup annertussusaa suliffillit amerlassusaasa innutaasut najugaqavissut amerlassusaannut naleqqiussineruvoq. Innuttaasut najugaqavissut tassaapput ukiup pineqartup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaanni najugallit, qaammatillu aallartinnerani 15-ileereersimasut.

Takussutissiaq 3-mi takuneqarsinnaasutut najugaqavissut akornanni suliffeqarnerup annertussusaa 2017-imi 65,3 pct.-imiit 2022-mi 66,7 pct.-imut qaffassimasoq.

45-49-nik ukiullut akornanni suliffeqarnerup annertussusaa qaffasinnerpaavoq, tassani 2022-mi najugaqavissut 69,9 pct.-ii suliffeqarsimmata. Taamaattoq ukiumi pineqartumi 30-34-nik ukiullit akornanni suliffillit amerlanerpaasimapput, tassani agguaqatigiissillugu qaammammut 3.698-it suliffeqarsimmata.

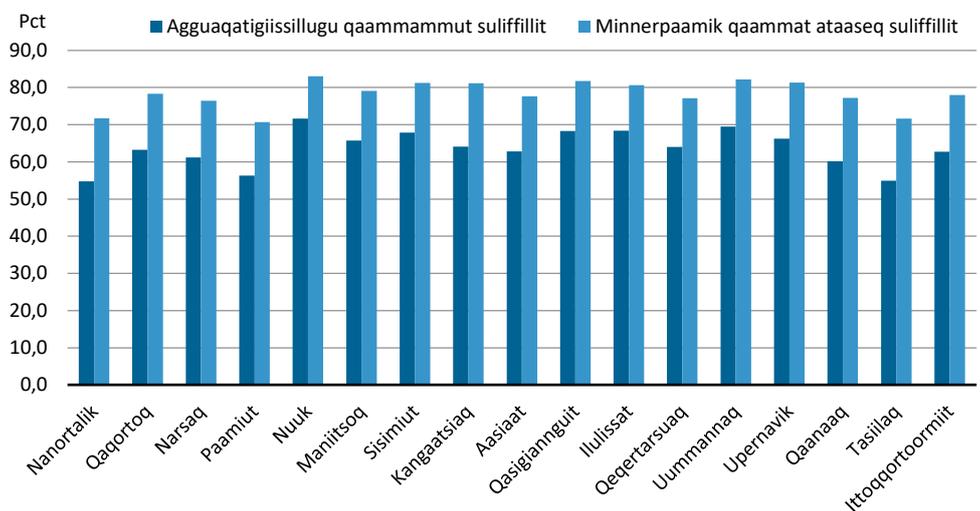
Takussutissiaq 3. 2017-imiit 2022-mut suliffeqarneq, suliffeqarnerup annertussusaa kiisalu najugaqavissut ukiunut agguallugit

	Innuttaasut ¹		Agguaqatigiisillugu qaammammut suliffillit		Agguaqatigiisillugu qaammammut suliffeqarnerup annertussusaa	
	Inuit amerlassusaat				Pct.	
	2017	2022	2017	2022	2017	2022
Katillugit	42.673	43.333	27.856	28.992	65,3	66,9
15-19-inik ukiullit	4.143	3.941	1.050	1.088	25,3	27,6
20-24-nik ukiullit	4.864	4.337	2.577	2.326	53,0	53,6
25-29-nik ukiullit	5.098	5.076	3.145	3.190	61,7	62,9
30-34-nik ukiullit	4.622	5.404	3.038	3.698	65,7	68,4
35-39-nik ukiullit	4.050	4.625	2.720	3.147	67,2	68,1
40-44-nik ukiullit	3.422	3.980	2.381	2.745	69,6	69,0
45-49-nik ukiullit	4.521	3.346	3.074	2.339	68,0	69,9
50-54-inik ukiullit	5.862	4.315	3.942	2.891	67,3	67,0
55-59-inik ukiullit	4.935	5.434	3.172	3.602	64,3	66,3
60-inik ukiullit-soraarneruss.	3.860	5.486	2.153	3.270	55,8	59,6
Soraarneruss. ukiussarititat qaangerl.	4.169	4.314	604	695	14,5	16,1

Malugiuk: Erseqqissaatigineqarpoq tabeli atorlugu suliffissaaleqinerup annertussusaa kisinneqarsinnaanngimmat. Nalunaarut: 1) Najugaqavissut tassaapput innuttaasut ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugallit, qaammatillu aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut. Najooqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB05>

Titartagaq 4-imi takutinneqarpoq najugaqavissut akornanni qanoq amerlatigisut 2022-mi minnerpaamik qaammammut ataasiarlutik suliffeqarsimanersut, kiisalu qanoq amerlatigisut 2022-mi agguaqatigiisillugu qaammammut suliffeqarsimanersut.

Titartagaq 4. 2022-mi najugaqarfanni suliffeqarnerup annertussusaa

Malugiuk: Najugaqavissut tassaapput innuttaasut ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugallit, qaammatillu aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut. Najooqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB06>

Titartagaq 4-imi takuneqarsinnaasutut nunap sumiiffii malillugit assigiinngisitaartoqarpoq. Tassa Nuummi, Sisimiuni, Kangaatsimi, Qasigiannuani, Ilulissani, Ummannami Upernavimmilu najugaqavissut 80 pct.-ii sinnillit 2022-mi agguaqatigiisillugu minnerpaamik qaammammi ataatsimi suliffeqarsimapput.

Nanortalimmi, Paamiuni Tasiilamilu 2022-mi agguaqatigiissillugu minnerpaamik qaammammi ataatsimi suliffeqarsimasut annertussusaat 72 pct.-it ataappaat.

Nuummi qaammammut suliffillit annertussusaat qaffasinnerpaavoq. Tassani agguaqatigiissillugu innutaasut 72 pct.-ii suliffeqarsimasut, Nanortalimmi Tasiilamilu suliffillit annertussusaat 55 pct.-imiissimavoq.

Takussutissiaq 4. Inuiaassuseq malillugu suliffeqarneq

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Katillugit	27.856	28.204	28.492	28.469	28.936	28.992
Danmark (Kalaallit Nunaanni inunngortut) .	24.506	24.896	25.199	25.010	25.453	25.424
Danmark (Kalaallit Nunaata avataani inunngortut)	2.919	2.839	2.748	2.835	2.827	2.741
Europa	179	170	162	161	179	199
Europa avataani	252	299	383	464	476	628

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB7>

Takussutissiaq 4-imi aamma 5-imi takutinneqarput najugaqavissut akornanni suliffeqarneq, inuiaassuseq malillugu. Malunnarsaanginnissaq anguniarlugu inuiaassutsit eqimattakuutaarneqarput. Qallunaatut innuttaassusillit inunngorfik malillugu avinneqarput, Kalaallit Nunaanni kiisalu Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasunut. Sinneruttut Europamut kiisalu Europa avataani inuiaassusilinnut avinneqarlutik.

Takussutissiaq 5. 2022-mi suliffeqarneq, inuiaassuseq inuussutissarsiorfillu malillugit

	Katillugit	Danmark (Kalaallit Nunaanni inunngortut)	Danmark (Kalaallit Nunaata avataani inunngortut)	Europa	Europa avataani inunngortut
Katillugit	28.992	25.424	2.741	199	628
Nunalerineq, orpippass. nunalerinemilu tunisassiorneq niuernerlu	98	96	2	0	0
Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiornermi niuernerq	4.343	3.991	177	14	162
Aatsitassarsiorneq	106	79	23	4	0
Nioqqutissiorneq	228	203	23	1	1
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	417	358	56	2	1
Sanaartorneq sanaartortitsinerlu	2.308	1.846	347	65	49
Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	3.075	2.721	228	7	119
Assartuineq assartugassalerinerlu	2.043	1.809	208	17	10
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	829	558	97	5	170
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	563	458	97	4	4
Aningaaseriviit aningaasaliisarfiillu	201	146	54	0	1
Inissiaateqarneq	298	262	30	2	4
Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu kiffartuussinerit	298	201	92	4	1
Allaffissormikkut kiffartuussinerit	401	262	77	6	56
Pisortat allaffissomerat kiffartuussinerallu	12.873	11.733	1.062	52	25
Kiffartuussilluni inuussutissarsiorfiit allat	318	268	35	2	14
Nalunaarsuuteqanngitsut	594	432	136	15	12

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB07>

Takussutissiaq 6-imi takutinneqarput agguaqatigiissillugu qaammammut pingaarnertut suliffeqarneq, suliffillip ilinniagaq qaffasinnerpaatut naammassisimasaa malillugu.

Takussutissiaq 6. Suliffeqarneq, ilinniagaq qaffasinnerpaatut naammassisimasaq malillugu

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Katillugit	27.856	28.204	28.492	28.469	28.936	28.992
Meeqqat atuarfiat	14.539	14.576	14.572	14.242	14.201	14.361
Ilinniarnertuunngorniarneq	1.405	1.433	1.516	1.524	1.571	1.554
Inuussutissarsionermik ilinniarneq: Katillugit	6.614	6.763	6.848	6.911	7.165	7.077
- Inuuss. ilinniarneq: Eqqumiitsuliorneq aamma humaniora	179	173	182	184	193	189
- Inuuss. ilinniarneq: Inuussutissarsioneq, allaffissorneq inatsilerinerlu	865	905	924	933	969	943
- Inuuss. ilinniarneq: Ingeniørinngorniarneq, tunisass. sanaartornerlu	2.333	2.354	2.372	2.382	2.454	2.398
- Inuuss. ilinniarneq: Nunalerineq, orpippass. aalisarneq uumasullu	262	267	265	263	262	267
- Inuuss. ilinniarneq: Peqqinneq atugarissaarnerlu	1.603	1.632	1.650	1.656	1.697	1.694
- Inuuss. ilinniarneq: Kiffartuussinermi suliaqarfik	1.279	1.331	1.356	1.393	1.484	1.478
- Inuuss. ilinniarneq: Allat	94	100	99	100	105	107
Angusanik qaffassaaneq	1.117	1.137	1.147	1.167	1.220	1.248
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq	4.181	4.295	4.408	4.625	4.780	4.751

Malugiuk: Ilinniakkat aalajangersimasut immikkoortiterinerinut assersuutit Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.stat.gl – imi nassaarineqarsinnaapput. Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB08>

Takussutissiaq 6-imi takuneqarsinnaavoq suliffillit affaanit sinneqartut meeqqat atuarfiat kisiat qaffasinnerpaatut naammassisimagaat.

Najoqqutat

3. Najoqqutat

Suliffeqarnermi kisitsisitigut paasissutissat najoqqutat assigiinngitsut suliaralugit nalunaarsuisarfirmut Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermut paasissutissanik matussusiisunika ataatsimoortitsilluni suliarineqartarput. Immikkoortumi matumani kisitsisini najoqqutarineqartut ataasiakkaat nassuarneqarput.

Qaammammut nalunaarsuutit nassuiaataat

Suliffeqarnermut kisitsisitigut paasissutissani najoqqutarineqartut tassaapput qaammatikkaartumik nalunaarsuutit, sulisitsisunit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmuut nalunaarusiarineqartartut. Qaammatikkaartumik nalunaarsuutit suliffeqarfinni sulisunut ataasiakkaanut akissarsianut akileraarutinullu agguataarneqartarput.

Inuit isertitaannut nalunaarsuisarfik

Qulaani najoqqutani pineqartuni suliffilinnut tamakkiisumik matussusiinngillat. Ilaatigut namminersorlutik inuussutissarsiutinik ingerlatsisut ilaannngillat. Suliffillit, qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni ilaannngitsut, Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut nalunaarsuiffianit, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmuut ukiumoortumik nammineq nalunaarsuiffinnik tunngaveqartumit, pineqartut isertitaannit A-nit, tunisinerannit, namminerisamillu suliffeqarfiutaannit paasissutissat atorlugit ilanngunneqartarput.

Isertitanut taarsiissutaasunik kommuninit ikiorsiissutit

Pisortat akissarsialeriffiat atorlugu kommunit isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutaat nassaarineqarsinnaapput. Ikiorsiissutillu tassaapput utoqqalineri soraarnerussutisiat, siusinaartumik soraarnerussutisiat, atorfilittut sulisimanermi soraarnerussutisiat kiisalu suliffeqanngikkallarnermi

ikiorsiissutit. Ikiorsiissutit pineqartut qaammatikkaartumik nalunaarusiani piiarneqarput.

Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffik

Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffik (CVR) atorlugu suliffeqarfiit ataasiakkaat inuussutissarsiorfinni paasissutissaat aaneqarput, taamaasilluni suliffillit inuussutissarsiuutinut immikkoortiterneqarsinnaalerlutik. CVR-imi suliffeqarfiit nalunaarsorsimasut tamarmik suliaat pingaarnert malillugit suliaqarfinnut inissitsiterneqartarput. Suliaqarfillu paasissutissaat Dansk Branche-nomenklatur (DB07) malillugu immikkoortiterneqartarput.

Suliffeqarnermi kisitsit paasissutissaanni suliaqarfiit agguataarnerat annikitsumik naleqqussarneqarpoq. Kisitsisini inuussutissarsiorfiup annerpaap CVR-imi suliaqarfiit agguataarneqarnerat naleqqatiginngimmagu. Naleqqussaannermi peqqutaavoq suliffeqarfiit annerit – pingaartumik aalisarnermut, toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit aalisarnerup iluani attuumassuteqartut – CVR-imi suliaqarfinni allani nalunaarsorsimanerat. Tamanna – naleqqussaasoqartinnagu – suliaqarfinni ataasiakkaani suliffillit – pingaartumik aalisarnerup iluani – annikippallaarnerannik kinguneqarsinnaavoq, suliaqarfinnilu allani – pingaartumik niuernermi suliffissuaqarnermilu – killormut suliffillit annertuallaalernerannik kinguneqarsinnaalluni.

Suliaqarfinnut naleqqussaannermi suliffeqarfiit ataasiakkaat suliaqarfiat malillugu allanut inissinneqarput. Inuussutissarsiorfillu Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu, aalisartut saniatigut aamma suliffeqarfinnik aalisakkanik piareersaanermik, niuernermik nioqqutissiornermillu suliaqartunik ilaneqarpoq. Taamatuttaaq inuussutissarsiorfik Nunalerineq, orpippassualerineq nunalerinermilu tunisassiorneq, suliffeqarfinnik nersutaatinik toqoraanermik suliaqartunik ilaneqarpoq. Inuussutissarsiorfik Aatsitassarsiorneq, suliffeqarfiit aatsitassarsiornermik ingerlatsisut saniatigut aamma suliffeqarfinnik aatsitassarsiornermut toqqaannartumik atassuteqartunik, assersuutigalugu aatsitassanik misissuinernik suliaqartunik ilaneqarluni.

Eqqortumik oqaatigalugu suliaqarfinnik naleqqussaaneq suliffeqarfiit suliaqarfinni ilisarnaataat (DB07) imaluunniit CVR-normui malillugit ingerlanneqarpoq.

Suliaqarfinnik naleqqussaaneq, inuussutissarsiorfinnut nutaanut immikkoortiterinerit

DB07 suliaqarfiup ilisarnaataa	CVR-normu Suliffeqarfik	Inuussutissarsiorfinmiit	Inuussutissarsiorfinnut
10.11.90	-	Nioqqutissiorfik	Aalisarnejq aalisakkanillu tunisassiornejq niuernerlu
10.20.10	-	Nioqqutissiorfik	Aalisarnejq aalisakkanillu tunisassiornejq niuernerlu
10.20.20	-	Nioqqutissiorfik	Aalisarnejq aalisakkanillu tunisassiornejq niuernerlu
46.38.10	-	Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	Aalisarnejq aalisakkanillu tunisassiornejq niuernerlu
71.12.40	-	Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu suliaqartunit kiffartuussinerit	Aatsitassarsiornejq
-	18534975 Neqi	Nioqqutissiorfik	Nunalerineq, orpippassualerineq nunalerinermilu niuernerlu
-	25025490 Isortumi Tuttuuteqarfik	Nioqqutissiorfik	Nunalerineq, orpippassualerineq nunalerinermilu niuernerlu

Innuttaasunut nalunaarsuiffik

Innuttaasut najugaqavissut kisitsisini misissueqqissaarnermi tunngavigineqartut annertussusaat Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuisarfia atorlugu killilerneqarput. Nalunaarsuisarfik aamma nunat sumiiffiini suliffillit pillugit paasissutissanut atassusiinermi atorneqarpoq – soorlu najukkanut, ukiunut aamma suaassutsinut. Ukiup naanerani sumiiffinni paasissutissat naatsorsorneqarput. Ukioqqortussutsillu qaammatip kingulliup tulliani naatsorsorneqarput, taamaasilluni soraarnerussutisiaqalernissamat ukiorititat eqqortumik kisinneqarlutik.

Ilinniartunut nalunaarsuiffik

Kisitsisini ilinniagaqarsimanermut paasissutissanut Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut qaffasinnerpaatut naammassisimasanut nalunaarsuutai (HFU), ukiup naanerani naatsorsorneqartut atorneqarput. Ilinniakkat immikkoortiterinerini ISCED11-mi ilinniakkanut taaguutit malillugit, ilinniagaqarfiit qaffasissusaannut assigiinngitsunut tallimanut *Meeqqat atuarfiat* appasinnerpaatillugu *Ingerlariaqqiffiusumillu ilinniarneq* qaffasinnerpaatillugu immikkoortiterneqarput. Taamatutaaq *inuussutissarsiornermik ilinniakkat* iluanni ilinniagaqarfinnut arfineq-marlunnut agguataaraluni immikkoortiterisoqarpoq. Ilinniartitaaneq ilinniagaqarfiillu pillugit annertunerusumik paasisaqarusuttunut innuttaasut ilinniagaqarsimassusaat pillugu saqqummersitami kingullermi periaatsimut immikkoortoq innersuussutigineqarpoq.

Ernereernermi sulinngiffeqarneq

Ernereernermi ullormusiallit pisortat akissarsialeriffiannit aaneqarput. Erninnisaq sioqqullugu qaammatini pingasuni suliffilik qaammatikkaartumik nalunaarusiani isertitaqarnerpaasarpoq. Ernereernermilu sulinngiffeqarnermi suliffeqarneq suliaqarfimmi pineqartumi naatsorsorneqarpoq.

Periaaseq taaguutillu

4. Periaaseq taaguutillu

Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq pillugu kisitsisit The International Labour Organisation-imit (ILO), FN-ip ataani nunat tamalaat akornanni suliffeqarnermut tunngasuni kattuffimmit najoqqutassiat nassuiarneqarsimasut sapinngisamik malillugit suliarineqarput. Immikkoortumi uani ILO-mit najoqqutassiat nassuiarneqarput. Tulliullugu periaaseq nassuiarneqarpoq, najoqqutallu nalorninaateqarsinnaasut pillugit nassuiaammik naggaserneqarluni.

4.1 Suliffeqarnermut nassuiaat

ILO-mit sulineq pillugu nassuiaammi misissuiffiup ingerlanerani suliffillit minnerpaamik nalunaaquttap akunnerani ataatsimi suliamik ingerlatsisimassapput. Misissuiffiup sivissusaa erseqqissumik nassuiarneqanngilaq, innersuussutaavorli sivikitsuusariaqartoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq. Innersuussutigineqarportaaq nunami pineqartumi pissutsit immikkut ittut tunngavigalugit sulisinnaasut utoqqaassusiat minnerpaaffilerneqarnera nassuiarneqassasoq. Akerlianilli ukiunut allanut tunngatillugu innersuuteqartoqanngilaq.

Nalunaarsuutit Kalaallit Nunaanneersut atorlugit qaammatikkaartumik piffissalersuisoqarsinnaavoq, tamannalu ILO-mit innersuussutigineqartumit sivisunerungaatsiarpoq. Qaammatini pineqartuni nalunaarsuutit piffissanik suliffigineqarsimasunik paasissutissartaqanngillat, qaammatinili taakkunani akissarsianik tunniunneqarsimasunik imaqlutik.

Piffissallu sivisuup sunniuteqarsinnaanera killilerniarlugu suliffeqarnermut piunasaqaataasoq annertusineqarpoq, qaammami ataatsimi minnerpaamik akunnernik arfineq-pingasunik annertussuserlugu. Piffissamut suliffiusumut 18-it sinnerlugit ukiulinnut ilinniagaqarsimannngitsunullu akissarsiat (akunnermusiat) SIK-mit akigitinneqartut naatsorsuutitut atorneqarput.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermut nalunaarsuutini piunasaqaataasartut nalinginnaasut, ullormut akunnerni arfineq-pingasuni sulineq kiisalu qaammammut ullut suliffiit 20-t, ILO-mi piunasaqaatinut naleqqiukkaanni ullormi ataatsimi sulineq akunnernik ataatsimik annertussuseqarpoq. Taamaasilluni Kalaallit Nunaanni suliffilinnik nalunaarsuinissamut piunasaqaatit inornannginnerupput, piffissaliusaaq qaammammik ataatsimik sivissuseqarmat, nalunaarsuutillu tunngaviusut malillugit piunasaqaataasussatut tamanna pitsaannerusoq nalilerneqarpoq.

Takussutissiaq 7. 2022-mi pingaarnertut suliffillit amerlassusaat, suliaqarfik suliffeqarnermullu killiliussaq malillugit

	10	20	30	40	50	60	70	80
Katillugit	29.565	28.992	28.381	27.817	27.238	26.642	26.077	25.496
Nunalerineq, orpippass. nunaleriner. tunisassiorneq niuernerlu	100	98	96	91	87	85	83	80
Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiornermi niuerneq	4.427	4.343	4.207	4.093	3.979	3.871	3.770	3.667
Aatsitassarsiorneq	106	106	106	105	105	105	103	103
Nioqqutissiorneq	235	228	222	215	209	203	198	191
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	420	417	413	409	407	404	400	397
Sanaartorneq sanaartortitsinerlu	2.331	2.308	2.281	2.253	2.220	2.186	2.146	2.102
Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	3.168	3.075	2.971	2.870	2.779	2.676	2.577	2.476
Assartuineq assartugassalerinerlu	2.064	2.043	2.023	2.004	1.982	1.958	1.934	1.908
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	868	829	791	758	726	691	663	637
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	569	563	560	556	553	551	549	548
Aningaaserviit aningaasaliisarfiillu	202	201	201	201	201	201	200	200
Inissiaateqarneq	302	298	294	290	288	286	284	281
Namminersortunit, ilisimatusarn. teknikkikkullu kiffartuussinerit	302	298	294	291	288	284	282	279
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	412	401	392	384	374	361	350	340
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	13.134	12.873	12.642	12.427	12.202	11.970	11.746	11.513
Kiffartuussilluni inuussutissarsiorfiit allat	329	318	306	298	289	279	271	263
Nalunaarsuuteqanngitsut	595	594	583	573	550	533	520	512

Malugiuk: Akissarsiat minnerpaat malillugit akunnerit amerlassusaat killilerneqarput.

Najoqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB10>

Suliffeqarnermut kiisalu suliffillit amerlassusaannut killiliussap sunniisarnera takussutissiaq 7-imi takuneqarsinnaavoq. Killiliussaq appasitsillugu suliffillit amerlanerussapput qaffasitsillugulu suliffillit ikinnerussallutik.

Tamanna tunngavigalugu Naatsorsueqqissaartarfimmit qaammammi pineqartumi suliffeqarsimasutut nalilerneqarpoq:

- Qaammammi pineqartumi akissarsiaqarluni sulisimasoq imaluunniit inuussutissarsiorluni allatut isertitaqarsimasoq, assersuutigalugu tunisinikkut imaluunniit namminerisamik suliffeqarfimmi sinneqartooruteqarnikkut.
- Piffissami pineqartumi SIK aamma Naalakkersuisut akissarsianut isumaqatigiissutaat atuuttoq malillugu ilinniagaqarsimanngitsunut akunnermut aki minnerpaaq, minnerpaamik atorlugu, akunnerit 20-t sulisimanerup nalinganut isertitaqarsimasoq.
- Qaammatip aallartinnerani 15-ileereersimasoq.

4.2 Nalunaarsuutinik misissuineq

Suliffeqarnermut kisitsisini najoqqutarineqartut allaffissornikkut atugassatut pilersitaapput, taamaattumillu kisitsisitigut paasissutissiorluni atorsinnaanerit killeqarpoq. Akileraarutit eqqarsaatigalugit akissarsiat juunimi decembarimiluunniit nalunaarsorneqarsimanerisa sunniutaat kisitsisinik paasissutissiornermi atorneqarsinnaanerannit annikinneruvoq. Taassumalu malitsigisaanik naatsorsuutit pitsaassusaannut pisariaqarluinnarpoq nalunaarsuutinik nalilersuilluni misissuinissaq.

Qaammatikkaartumik nalunaarusiani takuneqarsinnaanngilaq kommuninit akissarsiat sulisimanermit akissarsiliussaansut, imaluunniit

suliffeqarnermut attuumassuteqartuunnginnersut ass. Inunnik isumaginninnermi ikiorsiissutaanersut. Qaammatikkaartumik nalunaarusiat suliffeqarnermik naatsorsuinnermi atorsinnaasunngorniarlugit nalunaarsuutit salinneqarput, inunnik isumaginninnermi ikiorsiissutit il.il. piaarneqarlutik. Tamannalu pisortat akissarsialeriffiat atorlugu ingerlanneqarpoq. Nalunaarsuiffik tunngavigalugu qaammatikkaartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutit ikiorsiissutinik pisartagalinnut ataasiakkaanut agguataarneqarput. Kingornalu qaammatikkaartumik nalunaarusiani kommunikkaartuni paaarneqarlutik.

Suliaqarfinni allani aamma tamanna atuuppoq, isertitanik A-nik suliffeqarnermullu tunngassuteqanngitsunik akiliuteqartartuni. Tassanili suliffillit suliffeqanngitsunut suliaqarfinnit akiliutinik pisartanut naleqqiullugit minnerpaamiinnissaat naatsorsuutigineqarmat, qallunaat pensionskassiini kiisalu napparsimanerme inuunermullu sillimmasiisarfinni suliffillit kisitsisini ilanngunneqanngillat. Kalaallit Nunaanni pensionskassinut aningaasaateqarfinnullu soraarnerussutisianik akiliuteqartartunut nalunaarsuutinik aallertoqarpoq, soraarnerussutissiatut akiliutit taamaasillutik peerneqarlutik.

Decembarimi sulinngiffeqarnermi akissarsiassanut aggnisiassanullu immikkuullarissunut tunngasut sapinngisamik suussusersiniarneqarput aningaasallu amerlassusaannit piaarneqarlutik.

4.2.1 Tunisiermi sulinermik nalunaarsuineq

Tunisierartut marlunngorlugit immikkoortinneqarput.

Tunisierartut siulliit tassaapput ukiup ataatsip ingerlanerani isertitaminnit A-nit minnerusumik tunisisimasut. Tunisierartuni soraarnerussutisiaqalersimasut tamarmik aamma ilaapput, isertitaminnit A-nit annertunerusunik tunisisaraluartut ilanngunneqarlutik.

Tunisierartut tullii tassaapput ukiup ataatsip ingerlanerani isertitaminnit A-nit annertunerusunik tunisisimasut. Taakkulu ukiup qaammataanut aqqaneq-marlunnut naligiimmik agguarneqarput. Qaammammi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarsimasoq qaammammi pineqartumi suliffeqarsimassanngilaq. Tunisierartunilu matumani pineqartuni ukioq kaajallallugu tunisisarneq pingaarnertut suliffigitinneqarpoq, qaammatit ilaanni isertitat A-t annertunerusinnaasaraluartut.

4.2.2 Sulisutut nalunaarsorsimannngitsut nalunaarsuutaannik ilanngussineq

Qaammatikkaartumik nalunaarsuutini najoqqutarineqartuni Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq tamakkerlugu naatsorsorneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut nalunaarsuiffia atorlugu suliffillit allat nassaarineqarput nalunaarsuutinullu ilanngunneqarlutik. Ilangussat missiliorlugu ukiumut inunnik 1.000-inik amerlassuseqarput.

Nalunaarsuutinullu ilanngunneqartut assigiinnngitsut pingasuupput.

Ilangussat siulliit: Qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni tunisisimannngitsutut kisianni isertitanut nalunaarsuiffimmi tunisisimasutut

nalunaarsorsimasut. Taakkununga ilaallutik qaammammi ataatsimi agguaqatigiissillugu 20 tiimit akunnermusiat minnerpaat naligi malillugit isertitaqarsimasut. Soraarnerussutisialinnut tamanna marloriaataasarpoq. Taakkulu ukiup qaammataanut aqqaneq-marlunnut agguataarneqarput. Qaammammi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarsimasooq qaammami pineqartumi suliffeqarsimassanngilaq. Isertitanit A-nit annertunerusunik tunisisimasut ukioq kaajallallugu tunisisarneq pungaarnertut suliffigaat. Suliaqarfimmi aalisarnermiipput. Ukiumullu 60-it missaanniittarput.

Ilanngussat tullii: Isertitanut nalunaarsuiffimmi, qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni ukioq kaajallallugu tunisinermit annerusumik tunisaqarsimasut. Tassaallutik kalaalimineerniarfinni inuinnarnullu tunisisartut. Tunisineq taamaattoq qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni ilanngunneqartanngilaq, ilanngussalli suulliit assigalugit isertitanut nalunaarsuiffimmi tunisisarnerat agguataarneqarpoq. Suliaqarfimmi aalisarnermiipput. Ukiumullu qulit missaanniittarput.

Ilanngussat pingajui: Kisimiilluni ingerlatsiviit. Isertitanut nalunaarsuiffimmi tunisaqarsimannngitsut suliffeqarfilli naatsorsuutaat 0-imik annerullutik. Taakkununga ilaallutik qaammammi ataatsimi agguaqatigiissillugu 20 tiimit akunnermusiat minnerpaat naligi malillugit isertitaqarsimasut. Soraarnerussutisialinnut tamanna marloriaataasarpoq. Taakkulu ukiup qaammataanut aqqaneq-marlunnut agguataarneqarput. Qaammammi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarsimasooq qaammami pineqartumi suliffeqarsimassanngilaq. Suliaqarfimmi nalunaarsuuteqanngitsuniipput. Ukiumullu 1.000-it missaanniittarput.

4.3 Suliffillit pillugit nalunaarsuiffik

Suliffeqarnermut nalunaarsuiffimmi innuttaasut najugaqavissut akornanni suliffeqarnermik taamaallaat imaqqarpoq. Innuttaasut najugaqavissut tassaapput Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani, kiisalu qaammatip pineqartup aallartinnerani 15-ileereersimasut, Kalaallit Nunaanni najugalittut nalunaarsukkat.

Takussutissiaq 8-mi takutinneqartut, 2022-p aallartinnerani innuttaasut missiliorlugu 4 pct.-ii najugaqavissutut nalunaarsorsimannngillat

Takussutissiaq 8. Innuttaasut najugaqavissut

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukiup aallartinnerani innuttaasut	55.877	55.992	56.081	56.421	56.562	56.609
Innuttaasut najugaqavissut	53.328	53.371	53.493	53.888	54.124	54.049
Najugaqavissut, qaammatip aallartinnerani 15-inik ukiullit	42.673	42.671	42.792	43.152	43.371	43.333

Suliffillit pillugit nalunaarsuiffik – akissarsiat nalunaarsorneqarsimasut kiisalu suliaqarfiiit paasissutissaasa saniatigut – aamma pingaarnertut suliffilittut atorfinissimanermut imaluunniit saniatigooralugu suliffilittut atorfinissimanermut paasissutissanik imaqqarpoq. Pingaarnertut suliffeqarnermi qaammammut akissarsiat qaffasinnerpaat

nalunaarsorneqarsimasut aallaavigineqarput. Qaammammi pineqartumi atorfiit allat saniatigooralugu suliffinnik taaneqarlutik. Taamatutaaq nalunaarsuiffik inuiaqatigiinni qanoq inissisimanermik nunallu sumiiffiini sumi inissisimanermik paasissutissanik imaqarpoq.

4.4 Kisitsisaataasivik

Kisitsisaataasivik, bank.stat.gl –imi nassaarineqarsinnaasoq, suliffeqarneq pillugu tabelinik sukumiinerusunik imaqarpoq. Suliffeqarnermi naatsorsuutininik nammineq toqqartukkanik tassani aallertoqarsinnaavoq. Immikkoortut aappaanni tabelit titartakkallu tamarmik kisitsisinit pineqartunit sananeqarput. Najoqqutarineqartullu tabelit titartakkallu ataanni takuneqarsinnaapput. 2016 sioqqullugu nalunaarsuutit suliffeqarnerup ataani arkivimi nassaarineqarsinnaapput.

4.5 Najoqqutani kukkunerit

Nalunaarsuiffiit, suliffeqarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissiornermi tunngaviliisut, allaffissornikkut nalunaarsuutininik annertuunit pilersitaasut, soorunami nalorninaateqarsinnaasunik imaqartarput. Taakkunani pingaarnersiukkat uani saqqummiunneqassapput.

Suliffeqarnermut kisitsisitigut paasissutissani sulisitsisut qaammatikkaartumik akissarsianut nalunaarusiaanni il.il. nalunaarsuutit tunngavigineqarput. Taamaattumillu qaammatikkaartumik nalunaarusiat pitsaassusaat kisitsisillu paasissutissiarineqartut pitsaassusaat imminut ataqatigiipput. Suliffeqarfillu ataasiakkaat akissarsialiussaannik piffissalersuineq suliffeqarnermut nalunaarsuisarfimmi inaarutaasumik kisitsisinut sunniuteqartarpoq, pissuteqataanillu aamma nalunaarsuiffimmi kisitsisit pitsaassusaannut nalorninaatilinnik sunniuteqarsinnaalluni.

Immikkoortoq 4.2-mi nassuiarneqareersutut nalunaarsuutininik nalilersuilluni misissuineri inaarutaasumik nalunaarsuiffimmi kisitsisinut tamatuma ajornartorsiutaasinnaanera annertuumik eqqumaffigineqarpoq. Decembarimi aningaasarsisitsinerit immikkut ittut sulinnigiffeqarnermi akissarsianut aggornisiassanullu tunngasut sapinngisamik suussusersiniarneqarlutillu aningaasat annertussusaannik piarneqarput. Qaammatinili allani aamma immikkut ittunik aningaasarsisitsisarneq pisinnaavoq.

Nalunaarsuutillu tunngaviusut annertussusaat katitigaanerallu pissutigalugu allatulli naatsorsuutigineqassaaq aningaasarsisitsinerit immikkut ittut arlallit suussuseqarsineqarsinnaannginnerat taamaattumillu najoqqutani kukkunertut naatsorsuutigineqarnissaat. Kukkunerillu taamaattut qaammamusiat naatsorsuutaannut annerusumik sunniuteqartarput, naatsorsuutigineqarporli suliffeqarnermut kisitsisit naatsorsuutaasa pitsaassusaannut ajornartorsiut annerusumik sunniuteqanngitsaq.

Suliffilittut nalunaarsorsimanngitsut nalunaarsuutaannik nuussinermi nalorninartoqarpoq. Tassani nammineerluni nalunaarsuiffiit – kiisalu isertitanut nalunaarsuiffik – ukiumoortumik nalunaarsuutininik imaqarmata, suliffilittut nalunaarsorsimanngitsut nalunaarsuutaat taamaasillutik

piffissanut agguanneqarsinnaanatik. Inuk ataaseq qaammatini ikittuinnarni annertuumik ukiumut akissarsiaqarsinnaavoq, pineqartorlu ukiumi naatsorsuiffiusumi qaammatini aqqaneq-marlunni suliffeqarsimasutut isikkoqarsinnaalluni. Killormullu aamma inuk ataaseq qaammatini aqqaneq-marlunni aaliangersimanngitsumik suliffeqarsimasinnaavoq. Isertitallu annikippata, suliffillit nalunaarsorsimanngitsut nuunneqarnerini ilaangitsoorsinnaalluni.

Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffik (CVR) atorlugu suliffeqarfiit ataasiakkaat inuussutissarsiorfinni paasissutissaat aaneqarput, taamaasilluni suliffillit inuussutissarsiutinut immikkoortiterneqarsinnaalerlutik. CVR-imi suliffeqarfiit nalunaarsorsimasut tamarmik suliaat pingaarnert malillugit suliaqarfinnut inissitsiterneqartarput. CVR imminermini naapertuilluartumik suliaavoq. Periuuserli aamma killeqarpoq, pingaartumik suliffeqarfiit assigiinngissitaartunik suliaqartuugaangata, suliaqarfinnut assigiinngitsunut immikkoortitertarialinnut. Kukkunerli minnerpaamiitsinniarlugu suliaqarfiit naatsorsuutaat naleqqussarneqarput, tassani suliffeqarfiup pingaarnertut suliaa malillugu inuussutissarsiorfinni inissinneqarluni, takuuk immikkoortut pingajuanni najoqqutanut nassuiaat.

Pisortani sulisitsisut annerpaat; Namminersorlutik Oqartussat kommunillu suliffinnik arlalinnik ingerlatsipput soorlu ilinniartitsinermik, peqqinnissaqarfinnik kiisalu allaffissornermik. Pisortanili sulisitsisartutut akissarsisitsinermi ataasiinnartut nalunaarsorsimallutik, taamaattumik suliaqarfinni taakkunani ataasiakkaani – nalunaarsuutini atorneqartuni – inuussutissarsiorfinnut suliaqarfigissaannut sulisut agguataarneqarsinnaanngillat. Sulisitsisuni taakkunani suliallit taamaasillutik *Pisortat ingerlatsinerannut kiffartuussinerannullu* immikkoortinneqarput. Pisortani sulisut sukumiinerusumik immikkoortiterneqarnerinut Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaa kingulleq Pisortaqaarfinni atorfillit innersuussutigineqarpoq. *Pisortaqaarfinni atorfilinnut* kisitsisitigut paasissutissat pisortat akissarsialerivianninngaanniit toqqaannartumik nalunaarusiaapput, taamaattumillu suliffillit kisitsisaannut sanilliunneqarsinnaanatik.

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke
.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
* Foreløbigt eller anslået tal

Saaffiginniffissaq
Gorm N. Pedersen
E-mail: gnpe@stat.gl

Suliffeqarnermi pissutsit

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

